

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

Учебен казус МСС® 26 Счетоводство и отчитане на плановете за пенсионно осигуряване

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

УЧЕБЕН КАЗУС

МСС 26 Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване

Въведение

Плановете за пенсионно осигуряване изискват създаването на отделни фондове. Наетите лица правят периодични или еднократни вноски в тези фондове, които могат да бъдат или да не бъдат отделни юридически лица и да имат или да нямат попечители. От своя страна, фондовете инвестират тези средства и се ангажират да осигурят доходи за наетите лица след края на трудовия им живот. Затова е особено важно наетите лица да получават своевременно и точна информация за направените вноски.

Целта на този казус е да изясни как се създава план за пенсионно осигуряване и как се правят необходимите изчисления съгласно МСС 26.

Информация за казуса

Фирма AR-DE е основана през 1950 г. в Истанбул. Предприятието е започнало дейността си като тъкачен цех и се разраства до компания за текстил и облекло, работеща в световен мащаб с повече от 70 години опит. Към 2022 г. в компанията работят общо 350 души. В AR-DE възприема фирмена политика за полагане на грижи за своите служители и затова много служители продължават да работят във фирмата до пенсионирането си. Поради това през 2000 г. е създадена „Фондация пенсионен фонд AR-DE“, чиято цел е изпълнява задълженията за пенсионно и социално осигуряване на служителите. Чрез тази фондация се създават планове за пенсионно осигуряване съгласно МСС 26 с удържки от заплатите на служителите, незадължителни плащания и вноски от работодателя. Тази фондация отговаря за управлението на активите и приходите на фонда.

Актюерската настояща стойност на натрупаните планове за пенсионно осигуряване на „Фондация пенсионен фонд AR-DE“ се изчислява въз основа на текущите заплати съгласно МСС 26. „Фондация пенсионен фонд AR-DE“ планира вноски от служителите, като изчислява процент от текущата им годишна заплата, която варира според стажа и средните месечни заплати на служителите, които са както следва:

Стаж	Брой служители	Средна месечна заплата	Вноска от служителя	Вноска от работодателя
5-15 год.	200	CU1,500	5%	8%
над 15 год.	100	CU2,500	1%0	8%

Освен това 80% от вноските се инвестират в държавни облигации при годишен лихвен процент от 10%, а 20% се инвестират в различни акции. Средната възвръщаемост на акциите се оценява на 15%. Компанията е подготвила план, за да гарантира, че годишното пенсионно обезщетение на служителя е равно на 3% от годините трудов стаж, умножени по крайната средна заплата (КСЗ). КСЗ се определя от средната стойност на 3-те най-високи последователни заплати.

Инвестициите в обхвата на пенсионния план на „Фондация пенсионен фонд AR-DE“ са представени по справедливи стойности във финансовите отчети. Въпреки че фондацията предпочита финансови инструменти с ниска възвращаемост като държавни облигации и съкровищни бонове, тя инвестира и в акции и други ценни книжа. Компанията генерира

значителни приходи от своите инвестиции. Към 2022 г. инвестициите на пенсионния план на компанията са както следва:

Инвестиции на „Фондация пенсионен фонд AR-DE“ (по справедлива стойност)

Акции	2 100 480 BE
Облигации	11 514 880 BE
Други инвестиционни инструменти	300 340 BE

Планът с дефинирани вноски придвижда плащания под формата на еднократна сума или пенсия на пенсиониращите се служители на компанията, еднократно плащане на наследниците в случай на смърт на служителя и обезщетение в случай на неработоспособност на служител поради злополука. Другите активи и пасиви на предприятието са както следва:

Задължения за брокерски комисионни	14 400 BE
Начислени доходи	82 260 BE
Общо доходи изплатени през 2022 г.	385 280 BE
Административни разходи	264 400 BE
Нетни активи, налични за изплащане на доходи в началото на периода	14 151 800 BE

Въпроси за дискусия:

1. Подгответе плана с дефинирани вноски на фирма AR-DE, като направите необходимите изчисления.
2. Подредете отчетите за наличните нетни активи за доходи и промените в наличните нетни активи за доходи, като съставите плана с дефинирани вноски на фирма AR-DE.

РЕШЕНИЕ НА УЧЕБНИЯ КАЗУС - МСС 26 Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване

Компанията изчислява вноските на своите служители като процент от текущата им годишна заплата, който варира в зависимост от стажа. Тези проценти са както следва:

В предприятието работят 100 с трудов стаж над 15 години и 200 служители със стаж между 5 и 15 години. Средната годишна заплата на служителите може да се изчисли както следва:

5-15 години → 1 500 (средна месечна заплата) x 12 x 200 (брой на служителите) = 3 600 000 BE

Над 15 години → 2 500 (средна месечна заплата) x 12 x 100 (брой на служителите) = 3 000 000 BE

на база тези възнаграждения вноските на работодателя и служителите се изчисляват както следва:

5-15 години → 3 600 000 BE x 0,05 = 180 000 (на служителя) и

3 600 000 BE x 0,08 = 288 000 (на работодателя)

Над 15 години → 3 000 000 BE x 0,10 = 300 000 (на служителя) и

3 000 000 BE x 0,08 = 240 000 (на работодателя)

Така могат да се изчисли възвращаемостта от инвестициите както следва:

За 5-15 години:

$(180\,000 + 288\,000) \times 0,8 = 374\,400 \rightarrow 374\,400 \times 0,1 = 37\,440$

$(180\,000 + 288\,000) \times 0,2 = 93\,600 \rightarrow 93\,600 \times 0,15 = 14\,040$

} 51 480

За над 15 години:

$(300\,000 + 240\,000) \times 0,8 = 432\,000 \rightarrow 432\,000 \times 0,1 = 43\,200$

$(300\,000 + 240\,000) \times 0,2 = 108\,000 \rightarrow 108\,000 \times 0,15 = 16\,200$

} 59 400

Въз основа на тези изчисления фирма AR-DE изготвя следния план с дефинирани вноски:

Стаж	Средна месечна заплата	Вноска от служителя	Вноска от работодателя	Обща вноска	Възвръщаемост на инвестицията
5-15 год.	3 600 000 BE	180 000 BE	288 000 BE	468 000 BE	51 480 BE
>15 год.	3 000 000 BE	300 000 BE	240 000 BE	540 000 BE	59 400 BE
ОБЩО	6 600 000 BE	480 000 BE	528 000 BE	1 008 000 BE	110 880 BE

Други данни по казуса:

Инвестиции на „Фондация пенсионен фонд AR-DE“ (по справедлива стойност)

Акции: 2 100 480

Облигации: 11 514 880

Други инвестиционни инструменти: 300 340

Задължения за брокерски комисионни: 14 400 BE.

Общо начислени обезщетения: 82 260 BE.

Общо обезщетения изплатен през 2022 г.: 385 280 BE.

Административни разходи: 264 400 BE.

В началото на 2022 г. наличните нетни активи за обезщетения са 14 151 800 BE.

Съответно, отчетите за наличните нетни активи за обезщетения и промените в тях се отчитат както следва

ОТЧЕТ НА НЕТНИТЕ АКТИВИ НАЛИЧНИ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ОБЕЗЩЕТЕНИЯ КЪМ 31. 12. 2022 г.	
	2022(BE)
АКТИВИ	
Инвестиции на пенсионен фонд УУ (по справедлива стойност)	
Акции	2 100 480
Облигации	11 514 880
Други инвестиционни инструменти	300 340
Общо инвестиции	13 915 700
Вземания	
Вноски от компанията	528 000
Начислен доход	80 640
Общо вземания	608 640
Общо активи	14 524 340
ПАСИВИ	
Задължения за брокерски комисионни	14 400
Задължения за изплащане на обезщетения	82 260
Общо пасиви	96 660
НЕТНИ АКТИВИ НАЛИЧНИ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ОБЕЗЩЕТЕНИЯ	14 621 000

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ НАЛИЧНИ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ОБЕЗЩЕТЕНИЯ КЪМ 31. 12. 2022 г	
	2022(BE)
УВЕЛИЧЕНИЯ НА НЕТНИТЕ АКТИВИ	
Приходи от инвестиции (вкл. промени в справедливата стойност)	110 880
Вноски:	
от служители	480 000
от работодателя	528 000
Общо увеличения	1 118 880
НАМАЛЕНИЯ НА НЕТНИТЕ АКТИВИ:	
Изплатени обезщетения	385 280
Административни разходи	264 400
Общо намаления	649 680
Нетно увеличение на нетните активи	469 200
Нетни активи налични за изплащане на обезщетения (в началото на годината)	14 151 800
НЕТНИ АКТИВИ НАЛИЧНИ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ОБЕЗЩЕТЕНИЯ (В КРАЯ НА ГОДИНАТА)	14 621 000